



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань свободи слова

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-23

№ 04-29/20-358

"27" 09 2019 р.

Артюшенку Б.

Шановний пане Богдане!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. повідомляємо про завершення розгляду Вашої електронної петиції під назвою «Зобов'язати соціологів публікувати бюджет опитування (в гривнях)».

Відповідно до статті 23-¹ Закону України «Про звернення громадян» Вашу петицію було розміщено на Офіційному веб-порталі Верховної Ради України 24.05.2019 року, а збір підписів на її підтримку завершився 25.08.2019 року. За вказаний період, що є максимально можливим, на підтримку Вашої петиції отримано **3 (три)** підписи.

Петиція, адресована парламенту, розглядається у порядку, встановленому статтею 23-¹ зазначеного Закону, за умови збору на її підтримку не менш як 25000 підписів громадян. Оскільки Ваша петиція протягом встановленого максимального строку не набрала необхідної кількості голосів, то відповідно до частини десятої зазначеної статті вона надалі розглядалася як звернення громадянина. У зв'язку з цим, з урахуванням предмета відання Комітету з питань свободи слова, повідомляємо Вам наступне.

Вирішення питань, про які йдеться у зверненні, а Ви вважаєте за необхідне законодавчо зобов'язати засоби масової інформації оприлюднювати витрачений бюджет (в гривнях) соціологічних досліджень, опитувань, рейтингів з метою покращення довіри суспільства до соціології, статистики та запобігання маніпуляціям, не може бути предметом унормування законів, які регулюють діяльність засобів масової інформації. Адже медійне законодавство відповідно до Конституції України регламентує правові, економічні, соціальні, організаційні основи діяльності засобів масової інформації, спрямованої на забезпечення свободи слова, права громадян на отримання повної об'єктивної і оперативної інформації.

Закон України «Про інформацію» у статті 19 дає узагальнене визначення соціологічної інформації «1. Соціологічна інформація - будь-які документовані відомості про ставлення до окремих осіб, подій, явищ, процесів, фактів тощо. 2. Правовий режим соціологічної інформації визначається законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України».

Для прикладу: Закони України «Про вибори народних депутатів України» (ст.67), «Про вибори Президента» (ст.56), «Про місцеві вибори» (ст.52), визначаючи особливості поширення інформації про результати опитування громадської думки, пов'язаного з виборами. Викладені у зазначених статтях виборного законодавства норми зобов'язують інформаційні агентства, засоби масової інформації у разі поширення результатів опитування громадської думки, пов'язаного з виборами, зазначити повну назву організації, що проводила опитування, замовників опитування, часу його проведення, території, яку охоплювало опитування, розміру та способу формування соціологічної вибірки опитаних, методу опитування, точного формулювання питань, можливої статистичної похибки. Вимог до медіа щодо оприлюднення відомостей стосовно фінансування таких досліджень виборче законодавство не містить.

Кошторис дослідження – це, як правило, предмет договору між замовником і виконавцем соціологічного дослідження. Галузевого закону, який би регулював діяльність соціологічних агенцій, служб, інститутів, компаній, наразі немає. Виконавці соціологічних досліджень керуються у своїй діяльності Господарським кодексом України, нормами інших законів України, які, зрозуміло, не передбачають обов'язку оприлюднювати інформацію щодо кошторисів соціологічних опитувань і досліджень.

Проте соціологічні установи, які дбають про свою репутацію, як правило, застосовують механізми саморегулювання і дотримуються загальних наукових стандартів та етичних норм, які дозволяють забезпечувати високу якість та достовірність результатів досліджень.

Принагідно зауважимо, що Соціологічна асоціація України (неприбуткова всеукраїнська громадська організація, що об'єднує вітчизняних і закордонних учених, колективи і організації, що працюють у сфері соціології, член Міжнародної соціологічної асоціації) напрацювала і ухвалила ще у 2003 році Кодекс професійної етики соціолога, який містить чіткі вимоги і критерії професійної діяльності, яких повинні дотримуватись всі члени САУ.

З повагою

Голова Комітету



Нестор Шуфрич